

til Gjennembrud, at det i Njøbstadovgivningen, hvor Civilisation og Fremstribt fik sit Udtryk, vandt mere og mere Raaderum, og at endelig i Christian den 5tes Lov det samme Princip trængte igjennem, dog med visse Modifikationer. Men saa kom det høist interessante Tilfælde, at Sædvaneretten i Løbet af et Aarhundrede efter, i Forbindelse med Skifteretternes Praxis, fuldstændig førte de tilbagestaaende Levninger af den ældre Lovgivning bort, saaledes, at N. S. Drsted i den sidste Strid, der opstod mellem ham og den norske Assessor Hjelm, med fuldstændig Sikkerhed kunde hævde, at Formuesællesskab var det eneste raadende i den danske Lovgivning. Det er altsaa mod en fast og bestemt fortsat Udvikling, som det danske Folk har givet Udtryk gjennem Sædvaneretten, at den ærede Forslagsstiller vil opstille sin aldeles subjektive og individuelle Anskuelse.

Jeg skal fremdeles udtale, at efter min Opfattelse vil Lovforslaget aldeles bestemt virke mod sit Formaal. Det er jo, som man kan tænke sig, og som det ogsaa er blevet udtalt af den ærede Forslagsstiller, hans Mening at beskytte Kvinden. Jeg vil mod dette opstille den Paastand, at intet Stridt vil være saa fordærveligt for Kvinden og Kvindens Stilling i det danske Samfund, Hustruens Stilling i Ægtefættet her i Danmark, som hvis dette maatte blive til Lov. Jeg skal ikke videre opholde mig ved de to første Regler i § 3 — thi det er § 3, Reglerne om Særeie, det her kommer an paa, men naar den første Regel taler om, hvad der ved Ægtefættets Stiftelse indbringes i Boet, skal jeg dog i al Almindelighed udtale, at for det Meste vil sandsynligvis Manden indbringe en Del mere i Boet end Kvinden. Efter denne Regel kommer saa den underlige konfuse Regel: „Hvad der under Ægtefættet tilfalder den ved Arv, ved Testament eller som Gave“. Disse Udtryk ere i alt Fald for en Jurist meget uheldige. Det er jo ganske vist saa, at den Ene arver vel omtrent som den Anden, og hvad der maatte være af Livsaager, spiller i alt Fald ikke nogen stor Rolle. Men saa kommer Reglen: „hvad den“ — han eller hun — „erhverver ved selvstændig Virksomhed“, og dertil slutter sig akseforist: hvad der opstaar som Udbytte deraf eller bevislig derved er anskaffet. Det er denne Regel i § 3, som jeg mener vil være ganske ubelæggende for den danske Hustrus Stilling. Det er jo aldeles klart, at for saa vidt man ikke ser hen til de Livsforhold, hvor man lever fra Haanden og i Munden, men tager Hensyn til de Forhold, hvor der overhovedet oppaars og opsamlers nogen Formue, hvorom

der saa kan strides, er Erhvervsvirksomheden saa godt som udelukkende i Mandens Hænder, der er ikke den fjerneste Tvivl om, at de høiere Virksomheder: Embedsvirksomhed, Handel, Agerbrug, Industri o. s. v., hvorved der overhovedet erhverves nogen Formue, udføres ganske væsentlig af Manden. Ved Siden deraf staar Kvindens Virksomhed, som jeg i enhver Henseende stiller lige saa høit som Mandens, men det er jo simpelt hen en Forbrugsvirksomhed, og Resultatet af Regler af denne Art vil i Virkeligheden blive det, at end ikke de Klæder, som Hustruen har paa Kroppen, ere hendes Egen- dom, idet de utvivlsomt ere blevne anskaffede som Resultat af Mandens Virksomhed. Dette vil ubetinget blive det store praktiske Hovedtilfælde. Jeg skal endvidere hertil føie, at efter mine Anskuelser ville Regler af den Art, saa lidet overveiede og saa lidet tagende Hensyn til de saare vanskelige Forhold, som findes, føie til en fuldkommen Forstyrrelse af Samhandelen, navnlig saaledes, at enhver Ægtemand vil være blottet for Kredit, forudsat overhovedet, at Forholdet ikke vil være dette, at Alt bliver Ægtemandens Særeie. Jeg skal ikke næiere komme ind derpaa; thi det er meget vanskelige Forhold, men jeg skal udtale, at jeg tror, at kun den hyppigste Dygtighed i juridisk Henseende vil være i Stand til at maatte Ordningen af disse Forhold lige overfor Tredemand, og at i Virkeligheden kun saare faa her i Landet ville være i Stand til at gennemføre saa vanskelige og indgribende Regler som disse. Jeg skal endelig udtale, at det forekommer mig, at Formuleringen af dette Forslag er i den Grad ufuldkommen, at man ogsaa i den Henseende slet ikke kan indlade sig paa noget Saadant. Jeg skal eksempelvis bemærke Følgende: Vi hørte jo, at Meningen med § 1 var, at Indtrædelsen i Ægtefættet er uden Indflydelse paa Ægtefællernes Myndighed. Den ærede Forslagsstiller synes imidlertid at have overset, at Følgen af en saadan formuleret Regel vilde være den, at en Hustru mellem 16 og 18 Aar kunde bortføres som Tyende af sin Fader eller Børge, uden at hendes Stilling som Hustru i saa Henseende var nogen Hindring. Jeg skal hyderligere bemærke, at i § 6 synes der at ligge en Forudlætning om, at Ægtefællerne kun have Forsørgelsespligt lige overfor deres fælles Børn, medens det derimod er Noget, som enhver Jurist er bekendt med, at i Følge Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 have de ligeledes Forsørgelsespligt lige overfor deres Stedbørn. Jeg antager ikke, at det fra den Side, som